

STRAND KOMMUNE
Postboks 115
4126 JØRPELAND

Kontakt saksbehandler
Ida Eline Skålnes, 51568807

Uttalelse - kommuneplan - Strand - kommunal planstrategi 2024 - 2027

Strand kommune har lagt ut forslag til kommunal planstrategi på høring. Kommunen har vedtatt å videreføre gjeldende samfunnsdel uten endringer, og arealdelen er for tiden under revisjon. Ytterligere planbehov skal gjøres rede for i egen sak. Statsforvalteren gir uttale basert på de sektorinteressene vi er satt til å ivareta.

Kommunen har vurdert at de strategiske målene i kommuneplanens samfunnsdel 2019-2027, og resterende innhold i planen, står seg også i inneværende kommunestyreperiode. I saksfremlegget går det frem at noe av innholdet kanskje kan oppdateres, men ikke i den grad at det forsvarer en ny planprosess. Kommunedirektøren anbefaler at ressursene heller brukes mer målrettet inn mot temaavgrensede planer knyttet til de tre utvalgte utfordringsområdene; klima, omstilling og livsmestring, herunder boligsosiale hensyn. Nærmere vurdering av planbehov vil kommunedirektøren komme tilbake til i en egen prosess, når spørsmålet om revidering av kommuneplanen er avklart. På denne måten kan kommunen prioritere planer som bidrar til å nå målene i samfunnsdelen, ut fra de ressursene som er tilgjengelige i administrasjonen.

Følgende utfordringer skal ha spesielt fokus i kommende kommunestyreperiode og det videre arbeidet med planstrategien:

- **Klima.** Forstås her både som hva vi som samfunn kan gjøre for å begrense klimaendringene, og hva vi kan gjøre for å håndtere de.
- **Omstilling.** Handler om små og store endringer kommunen kan og må gjøre for å redusere utgiftene sine, og samtidig levere gode tjenester til innbyggerne.
- **Livsmestring.** Dreier seg om å kunne forstå og å kunne påvirke faktorer som har betydning for mestring av eget liv. I et samspill mellom innbyggerne og kommunen må det legges til rette for at innbyggerne i størst mulig grad mestrer sin egen hverdag. Å bidra til tilstrekkelig antall boliger tilpasset ulike livssituasjoner vil være en del av dette punktet.

Som grunnlag for planstrategien er det laget et utfordringsbilde og et oversiktsdokument for folkehelse.

Vår vurdering

Av nye nasjonale føringer vil vi særlig trekke fram følgende:

- nye Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027
- ny nasjonal jordvernstrategi og revidert regionalt jordvernmål
- forpliktelser i den nye Naturavtalen
- endring av klimamålene for 2030 i § 3 i klimaloven
- ny barnevernslov
- den sikkerhetspolitiske utviklingen i Europa innebærer større forventninger til helhetlig planlegging som også ivaretar totalberedskapen
- ny lov om kommunenes ansvar på det boligpolitiske feltet.

I tillegg er det kommet nye veiledere fra Regjeringen for planlegging av arealbruk, bl.a. for planlegging av LNF-spredd og fritidsbebyggelse.

I det videre har vi mer konkrete innspill til vurderinger innenfor våre sektoransvarsområder:

Vi viser til nye Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027 av 20.07.2023, hvor Regjeringen sine forventninger til kommunenes planlegging, klima, miljø og jordvern m.m. kommer frem. Regjeringen forventer at kommunene prioriterer arbeidet med planstrategier for å sikre at planene er oppdaterte og møter behovene som følger av endringer i samfunnsmessige, demografiske, politiske og naturgitte forhold. Kommunen har vedtatt at samfunns- og arealdelen ikke skal revideres, og ytterligere planbehov skal utredes i egen sak. Kommunen benytter dermed ikke planstrategien fullt ut til å vurdere planbehovet helhetlig.

Arealbruk

Kommuneplanens arealdel er for tiden under revisjon og er forventet å komme på høring i vår. Arealdelen skal derfor ikke revideres ytterligere i denne planperioden. Vi vil likevel gjøre kommunen oppmerksom på viktige føringer for arealbruken fremover.

I nye nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging er det tydelig kommunisert at kommunene må vurdere arealbruken opp mot viktige hensyn som jordvern, naturvern, klimaendringer og klimagassutslipp, jf. bl.a. pkt. 45, 47, 53, 66 og 69. I pkt. 47 står det at kommunene ved revidering av kommuneplanens arealdel skal vurdere om tidligere godkjent arealbruk skal endres av hensyn til klima, naturmangfold, kulturmiljø, jordvern, reindrift, klimatilpasning, samfunnssikkerhet og et hensiktsmessig utbyggingsmønster.

Mulighetene for fortetting, gjenbruk og transformasjon av allerede utbygde areal bør tas i bruk, før jordbruksareal, viktige natur- og friluftstarealer og karbonrike areal som myr, skog og annen næringsrik jord blir omdisponert. Planstrategien bør derfor også gjennomgå arealbruk og arealpolitikk i kommunen, og sørge for at disse sammenfaller med viktige klima- og miljøhensyn.

Landbruk

Selv om samfunnsdelen ikke skal rulleres, og mye av arbeidet med kommuneplanens arealdel allerede er utført, er det viktig at kommunen følger opp nye nasjonale føringer og forventninger. Følgende vil være viktig for det videre arbeidet med kommuneplanens arealdel, arbeid med aktuelle tema- og kommunedelplaner, og ellers i arealplanlegging i kommunen:

Vi viser til at Stortinget den 16.06.2023 vedtok ny, [nasjonal jordvernstrategi](#), hvor det nasjonale målet for omdisponering av landbruksjord er redusert til maksimalt 2000 dekar dyrka jord i året. Det innebærer at alle kommuner må ha fokus på å unngå omdisponering, og vurdere tilbakeføring av areal som ligger i kommuneplanen som over tid ikke har vært regulert eller ikke tilfredsstillende viktige mål innenfor areal- og transportplan (ATP), effektiv utnytting, hensyn til jordvern og natur mv. Et arealregnskap vil være et viktig verktøy i kommunens planarbeid. Det finnes mye veiledningsmaterieell m.m. på Kommunal- og distriktsdepartementet sine nettidder, blant annet temaside om Regional- og distriktpolitikk og Planlegging etter plan- og bygningsloven. For eksempel [Meld. St. 27 \(2022-2023\) – Eit godt liv i heile Noreg – distriktpolitikk for framtida](#) og [Utvikling og evaluering av arealstrategiarbeid i åtte distriktskommunar](#).

Det er ikke nødvendig å lage en egen temaplan for landbruk, men landbruket og skogbruket sin rolle i Strand kan gjerne være tema i planarbeidet. Når det gjelder utviklingstrekk og utfordringer innenfor landbrukssektoren i Strand er kommunen kjent med flere av disse, og vi viser for eksempel til funn i spørreundersøkelsen «[Framtidsutsikter for landbruket i Rogaland](#)» og annen statistikk som kunnskapsgrunnlag for å gripe fatt i tematikken.

Vern av dyrka jord er også viktig for landets egenberedskap. Planleggingen skal legge til rette for at vi kan være mer selvforsynte med mat. Vi bør derfor ta vare på de jordressursene som er og se til at de blir driftet.

Vi viser også til at Landbruksdirektoratet har lyst ut midler for utarbeidelse av kommunale jordvernstrategier.

Samfunnssikkerhet

Klimaendringer og den sikkerhetspolitiske utviklingen, med økt spenningsnivå og krig i Europa, gjør det nødvendig å ta hensyn til forebyggende samfunnssikkerhet i planer etter plan- og bygningsloven på nye måter. Jmfør [Forskrift om kommunal beredskapslikt § 2](#) skal kommunen lage en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (H-ROS). På bakgrunn av denne analysen skal kommunen utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for gjennomføring av arbeidet. I forskriftens § 3 ligger det en forventning om å vurdere om det er forhold som bør inn i planer og prosesser etter plan- og bygningsloven. Analysen bør oppdateres hvert fjerde år, i forbindelse med utarbeidelse av planstrategi og ny kommunestyreperiode.

ROS-analysen bør baseres på FylkesROS, gi kunnskap om risiko i bebygde områder, og se sammenhenger mellom arealbruk og risiko. Den skal legges til grunn når kommuneplanens arealdel revideres, brukes for å ta stilling til hva som er akseptabel risiko, og avdekke forhold som utløser behov for revisjon av gjeldende planer. Det er særlig viktig at analysen blir fulgt opp i kommuneplan, beredskapsplan og planer som omhandler klimatilpasning.

Nye statlige føringer legger stadig større vekt på å hensynta klimaendringer og naturfare, både innenfor samfunnssikkerhet og beredskap. I dette ligger det også å ta vare på robuste og sammenhengende naturområder og landbruksområder. Regjeringen forventer at kommunene bidrar til en robust kraftforsyning, trygg vannforsyning og avløp, og tar hensyn til arealbehovet til totalforsvaret i plansammenheng. Hensynet til Forsvaret har tradisjonelt ikke vært forventet å ha en stor plass i kommunenes samfunns- og arealplanlegging, men dagens sikkerhetspolitiske situasjon gjør at det må legges mer vekt på disse vurderingene, også i denne sammenheng.

Slik samfunnet utvikler seg, er det viktig å minimere konfliktpotensialet mellom kritisk infrastruktur og nye næringsområder og anlegg som kan påvirke risikobildet. Det er også viktig å se på hvordan risikobildet endrer seg som følge av det grønne skiftet, slik som ved økt kraftproduksjon og bruk av alternative energikilder, ny teknologi og hvilke endringer og sårbarheter dette innebærer.

Natur og klima

Det er positivt at klima står som en av tre utfordringer som skal prioriteres i kommende kommune-styreperiode. Kommunenes arealplanlegging er avgjørende for at Norge skal kunne redusere utslippene i arealbrukssektoren fram mot 2030, og for ivaretagelse av natur. [Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning](#) (SPR-klima) sier at kommunen i sin planstrategi skal «*omtale behovet for oppdatering av eksisterende eller utarbeiding av nye planer, i lys av forventede klimaendringer og tidligere uønskede naturhendelser. I planstrategien skal det gjøres en vurdering av om hensynet til et endret klima innebærer et behov for oppheving eller revisjon av gjeldende planer.*» Retningslinjen må sees i sammenheng med [klimaloven](#), og særlig lovens § 3, klimamål for 2030, som ble oppdatert høsten 2022 til å være «*redusere klimagassutslippene med minst 55 % innen 2030*»¹ sammenliknet med 1990. Formålet med SPR-klima er å sikre at kommunene prioriterer arbeid med å redusere klimagassutslipp, legge om til miljøvennlig energi, og ivareta klimatilpasning i planlegging. Dette skal gjøres gjennom *bruk av et bredt spekter av kommunens roller og virkemiddel*. Statsforvalteren mener derfor at utslippsreduksjon, energiomlegging og klimatilpasning som viktige og sektorovergripende satsingsområder bør være et tema i kommunens overordna planverk.

FN sier at valg som blir tatt dette tiåret vil påvirke planeten vår i tusenvis av år frem i tid². Kommunen har derfor et ansvar for å begrense sine klimagassutslipp, både som organisasjon og som samfunn. Når denne planstrategien skal erstattes vil det være ca. 2 år til målsetningen om minst 55 % utslippskutt sammenliknet med 1990 skal være nådd. Det er derfor klare forventninger om at planperioden vi nå går inn i brukes til å legge kortsiktige og langsiktige planer for permanente reduksjoner av klimagassutslipp, og at kommunens planverk oppdateres i henhold til klimalovens målsetninger, statlige planretningslinjer og nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027.

SPR-klima sier at *Planer som behandler klima- og energispørsmål skal vurderes revidert minst hvert fjerde år, jf. bestemmelsene om revisjon av kommunale og regionale planstrategier*. Vi anbefaler derfor at alle kommuner i Rogaland utarbeider en oppdatert kommunedelplan for klima, med målsetninger som minimum tilfredsstiller den nasjonale målsetningen. Alle kommuner i Rogaland bør også utarbeide handlingsplaner med konkrete tiltak som skal iverksettes for å nå disse målsetningene, Disse handlingsplanene bør samordnes med eller integreres i økonomiplanen.

I Norge har vi et mål om at ingen arter eller naturtyper skal forsvinne, og at vi skal verne en representativ del av den norske naturen for framtidige generasjoner. Dette har også blitt mer aktuelt etter at Norge, sammen med 195 andre land, skrev under på Naturavtalen i Montreal i 2022, hvor et av målene er å verne 30 % av all natur på land og i vann innen 2030. FN har videre erklært 2021-2030 som tiåret for restaurering av natur. Restaurering av økosystem har som mål å forhindre, stoppe og reversere svekkingen av økosystem på alle kontinent og i alle hav. Den nye naturavtalen påpeker hvor viktig det nå er å restaurere mer natur, og har satt som mål å restaurere 30 % av de forringede økosystemene innen 2030. Naturavtalens målsetninger legger også føringer for kommunene i Rogaland, og vi anbefaler at kommunen legger opp til at naturavtalens målsetninger om vern og

---

¹ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/nytt-norsk-klimamal-pa-minst-55-prosent/id2944876/>

² <https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/>

restaurering kan oppnås i egen kommune, eller at det samarbeides på tvers av kommunegrenser for en helhetlig måloppnåelse.

Et oppdatert kunnskapsgrunnlag for naturen er et viktig grunnlag for planleggingen, og planprosessene kan bidra til å identifisere viktig naturmangfold, økologiske sammenhenger og viktige funksjonsområder på land og i sjø. Et systematisk arbeid med naturmangfold i planleggingen vil bidra til langsiktig ivaretagelse av verdifulle naturområder, og kan avdekke behovet for mer kunnskap. En tematisk kommunedelplan for naturmangfold kan være et ledd i et slikt arbeid. Vi minner om at Miljødirektoratet har utarbeidet en egen [veileder](#) for utarbeidelse av slik plan. Kommunene kan søke om midler til utarbeidelse av kommunedelplan gjennom Miljødirektoratets årlige støtteordning. Vi vil informere om når det åpnes for nye søknader til ordningen

Strandsone

Avklaring av arealbruk i strandsonen skal skje gjennom planlegging, og først og fremst gjennom kommuneplanens samfunns- og arealdel, jf. [Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen](#) (SPR-strandsone). Strandsonen er en begrenset ressurs av nasjonal og regional betydning. Jf. pbl. § 1-8 skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, landskap, friluftsliv og andre allmenne interesser i 100-metersbeltet langs sjø og vassdrag. I SPR-strandsone er Strand kategorisert i sone 2, der presset på arealene er vurdert til å være høyt.

I utfordringsbildet som er utarbeidet til planstrategien er det pekt på at hyttebygging over tid har brukt store deler av strandlinjen i kommunen, og at en ser i dag at noen areal kommer i konflikt med friluftsliv. Arealdelen er ikke planlagt revidert i denne kommunestyreperiode, da den for tiden er under revisjon fra sist kommunestyreperiode. Statsforvalteren legger derfor til grunn at dette en tematikk som vil bli adressert i arealdelen som snart kommer på høring.

Reiseliv og Lysefjordområdet

Reiseliv er nevnt som tema i utfordringsbildet, men ikke tatt med som en av de utfordringene som skal prioriteres i det videre arbeidet med arealstrategien. Det vises til at Strand har gode reiselivsaktører, og at det foreligger stort potensiale for vekst. Etablert reiselivsnæring er kompetent, voksende, og satsingen bidrar til positiv lokalsamfunnsutvikling.

Det er viktig at kommunen ser helhetlig på reiselivssatsingen, og særlig den som skjer i forbindelse med Preikestolen og Lysefjorden. Økende antall besøkende bidrar både til muligheter og utfordringer for Strand som kommune. For at denne utviklingen skal kunne skje på en bærekraftig og langsiktig måte er det viktig at temaet prioriteres i kommunens areal- og samfunnsplanlegging. Gjennom det pågående arbeidet med regionalplanen for Preikestol- og Lysefjordområdet er det identifisert flere faktorer som vil kunne påvirke både arealbruk, økonomi og utvikling av lokalsamfunnet i kommunen. Vi nevner bl.a. støy, utvikling av Jørpeland som innfallsport, og problemstillinger knyttet til infrastruktur som eksempler.

Utdanning

Kommunen skriver selv at den har en ung befolkning, og kommunen ønsker å tiltrekke seg flere innflyttere. Barnehager og skoler med god kvalitet er en viktig faktor i tilflytningsprosessen.

I kommunens utfordringsbilde er barn og unge viet lite plass, og nevnes hovedsakelig i forbindelse med økonomi. Kommunens folkehelsekartlegging peker på store utfordringer knyttet til elevenes leseferdigheter, som er langt svakere enn fylkes- og landssnittet. Kommunen bør vurdere barn og

unge som et satsingsområde, i tillegg til de tre nevnte. Kommunens Oppvekstplan og Plan for Strandaskolen vil være et godt utgangspunkt for dette.

Strand har bosatt mange flyktninger de siste årene, men for inneværende år har kommunen vedtatt å bosette færre enn anmodningen fra IMDi. I planstrategien begrunnes dette med boligmangel, en utfordring flere kommuner deler. Strand har en boligsosial handlingsplan, men bør vurdere å utarbeide en plan for å integrere og inkludere flyktninger og innvandrere i samfunn og arbeidsliv.

Folkehelse

Kommunens prioriterte områder «omstilling» og «livsmestring» angår begge folkehelse, og det er positivt at kommunen har prioritert disse områdene i det videre arbeidet sitt. Dette er store tema, og vi råder kommunen til å vurdere om de bør deles opp i flere mindre temaområder.

Systematisk folkehelsearbeid

Arbeidet med planstrategi skal bygge på et oppdatert kunnskapsgrunnlag. Folkehelseloven § 5 setter krav til kommunen om å ha nødvendig løpende oversikt over helsetilstanden i befolkningen og på faktorer som påvirker helsen. Hvert fjerde år skal kommunene utarbeide et samlet oversiktsdokument. Oversiktsdokumentet skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi, jf. folkehelseloven § 6 og forskrift om oversikt over folkehelse § 5. Konsekvenser og årsaksforhold skal vurderes i oversiktsdokumentet, og trekk ved utviklingen som kan skape eller opprettholde sosiale eller helsemessige problem skal ha et særskilt fokus.

Folkehelseutfordringene skal vektlegges i drøfting og vurdering av alle relevante planer for kommunen som samfunn og organisasjon, jf. plan og bygningslovens § 3-1 f. Dersom det vurderes at folkehelseutfordringene allerede er tilstrekkelig ivaretatt i eksisterende kommuneplaner som skal videreføres, er det ikke nødvendig at det blir gjort en drøfting av dette i planstrategien. Det skal i så fall samtidig gis en begrunnelse for denne vurderingen i planstrategien. Dersom oversiktsdokumentet viser at kommunen har folkehelseutfordringer på et eller flere områder, men ikke har mål, tiltak og strategier for å løse dette i eksisterende planer, eller ser at nåværende planer ikke er gode nok, bør dette drøftes i arbeidet med planstrategien. På denne måten vil en også sikre en overordnet koordinering av den tverrfaglige og tverrsektorielle innsatsen som må til for å følge opp identifiserte folkehelseutfordringer.

Helsedirektoratets veileder «Systematisk folkehelsearbeid» gir god oversikt over kommunens ansvar for oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i kommunens befolkning [Systematisk folkehelsearbeid - Helsedirektoratet](#)

Levekår

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023 – 2027 (ref. kapittel 3 «Trygge og inkluderende lokalsamfunn»), viser til politikkområder som skal prioriteres. Statsforvalteren vil utover dette trekke frem lovendringer knyttet til barnevernsreformen og kommunen sitt ansvar på det boligsosiale feltet. Vi ønsker også å sette fokus på rekrutterings- og kompetanseplanlegging i helse- og omsorgstjenestene.

Barnevernsreformen flytter mer ansvar til kommunene på barnevernsområdet. Reformen skal bidra til å styrke det forebyggende arbeidet, med tidlig- og tverrsektoriell innsats. Ny lov om barnevern § 15-1, pålegger kommunene å utarbeide en plan for arbeid med å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer. Planen skal vedtas av kommunestyret og kan ses som en av grunnsteinene i kommunen sitt arbeid med barnevernreformen.

Ny lov om kommunene sitt ansvar på det boligsosiale feltet § 5 pålegger kommunen å ha oversikt over behovet for både ordinære og tilpassede boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet. Med tilpassede boliger menes boliger med hjelpe- og vernetiltak for de som trenger det på grunn av alder, funksjonsnedsettelse, rus- og/eller psykiske plager eller andre årsaker. Oversikten skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi etter plan- og bygningsloven § 10-1. En drøfting av kommunens boligsosiale arbeid bør inngå i planstrategien. Kommunen skal i sitt arbeid med kommuneplanen etter plan og bygningsloven kapittel 11 fastsette overordnede mål og strategier for det boligsosiale arbeidet. Målene og strategiene skal være egnede til å møte de utfordringene kommunen står ovenfor med utgangspunkt i oversikten nevnt i første punktum. § 10 i den nye loven om kommunene sitt ansvar på det boligsosiale feltet er en overgangsbestemmelse som sier at kravene til planstrategi og kommuneplan etter § 5 skal være oppfylt senest fire år etter at loven trer i kraft.

Rekrutterings- og kompetanseplanlegging skal ivaretas godt i kommunenes samfunnsplanlegging. Statsforvalteren har i oppdrag å støtte og veilede kommunene i deres arbeid med strategisk kompetanseutvikling. For at kompetanseutviklingen skal være strategisk, må den støtte målene og oppgavene i virksomheten. Vi viser til helsepersonellkommisjonens utredning «Tid for handling», og helsepersonellkommisjonens arbeid som blant annet sier at det ikke er mulig å bemanne seg ut av utfordringene, men at det må gjøres omstillinger, og at kompetansen må bygges nedenfra med utgangspunkt i fagarbeiderkompetansen. Med forebygging og folkehelsearbeid i bunn. Statsforvalteren ønsker i denne forbindelse å sette fokus på rekrutterings- og kompetanseplanlegging og utvikling i helse- og omsorgstjenestene. Kommunen anbefales å utarbeide skriftlige, politisk vedtatte planer for å sikre kapasitet, kompetanse og kvalitet i helse- og omsorgstjenestene. Demografiutfordringer og bærekraft bør være tema i planene.

Interkommunalt samarbeid

Interkommunalt samarbeid er i dag en viktig del av kommunens virksomhet. Interkommunalt samarbeid kan omfatte alt fra utførelse av tjenester, faglige nettverk for informasjonsutveksling og kompetanseheving, til politiske samarbeidsorgan for en region m.m. Det er lagt til rette i kommune-loven for samarbeid mellom kommuner både når det gjelder driftsoppgaver og myndighetsoppgaver. Kommunen kan gjennom arbeidet med de tre prioriterte områdene klima, omstilling og livsmestring legge opp til en systematisk gjennomgang av om det er områder i kommunen der ytterligere samarbeid, eller nye samarbeidsformer, med andre kommuner kan være nødvendig for å levere god kvalitet på lovpålagte tjenester, oppnå effektiviseringsgevinster og sikre et bærekraftig velferdssamfunn inn i fremtiden.

FN konvensjonen for mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD)

FN konvensjonen om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) skal legges til grunn i alt arbeid i kommunen som berører personer med funksjonsnedsettelse. Dette betyr innen de fleste av kommunens tjenester og ansvarsområder. Å bygge opp kompetansen om CRPD, og om det praktiske arbeidet som må til for å oppfylle rettighetene til personer med funksjonsnedsettelse, krever et eget fokus i kommunen. Å få CRPD med som et prioritert område i overordnede planer, vil sikre nødvendig forankring og bedre muligheter til å lykkes med arbeidet. Arbeidet med CRPD og livsmestring som et prioritert område passer godt sammen. CRPD handler blant annet om å fjerne samfunnsskapt barrierer, slik at mennesker med funksjonsnedsettelser i større grad skal ha mulighet til livsmestring. Planstrategien kan derfor med fordel nevne arbeidet med implementering av CRPD i avsnittet om Livsmestring.

Økonomisk handlingsrom

Kommunen står overfor store økonomiske utfordringer framover som er gjenspeilet i økonomiplanen. Strand kommune har gjort og gjør en lang rekke grep for å få en bedre kommuneøkonomi. Budsjetten 2024 og økonomiplanperioden 2024 - 2027 er vedtatt med positive netto driftsresultat. Kommunen har lavere skatteinntekter enn landsgjennomsnittet og høyere indeksberegnet utgiftsbehov enn landsgjennomsnittet. Kommunen har en høy netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter, og renteendringer vil derfor raskt virke inn på kommunens økonomi. Netto driftsresultat i 2023 endte på -1,5 %, noe som er betydelig lavere enn TBUs anbefaling på 1,75 %. Kommunen har begrenset økonomisk handlingsrom sett ut fra regnskapet for 2023. I gjeldende samfunnsdel til kommuneplanen er det første strategiske målet at Strand kommune skal ha en sunn økonomi som fremmer bærekraftig vekst og en god samfunnsutvikling. For å få til det kreves en god sammenheng mellom handlings- og økonomiplanen og kommuneplanen. Kommunen bør derfor sørge for at handlings- og økonomiplanen fungerer godt som samfunnsdelens handlingsdel.

Med hilsen

Lone Merethe Solheim (e.f.)
ass. statsforvalter

Marit Sundsvik Bendixen
fylkesmiljøvernsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Rogaland fylkeskommune
Fiskeridirektoratet

Kystverket
Norges vassdrags- og energidirektorat

Direktoratet for mineralforvaltning med
Bergmesteren for Svalbard

Postboks 130

4001 Stavanger

Postboks 185

5804 Bergen

sentrum

pb. 1502

6025 ÅLESUND

Postboks 5091

0301 Oslo

Majorstuen

Postboks 3021 Lade

7441 TRONDHEIM